

ЛІНГВАДЫДАКТЫЧНЫ ПАТЭНЦЫЯЛ ВЫКАРЫСТАННЯ АНГЛАМОЎНЫХ ІНТЭРНЭТ-РЭСУРСАЎ

Р. М. Ключнік

Універсітэт імя Альфрэда Нобеля

Днепр, Украіна

e-mail: nobelpolis@duan.edu.ua

Артыкул прысвечаны асаблівасцям вывучэння англійскай мовы на матэрыялах англамоўных інтэрнэт-крыніц. Звяртаецца ўвага на неабходнасць выкарыстання аўтэнтычных матэрыялаў з краін, дзе англійская мова не з'яўляецца дзяржаўнай. Падкрэсліваецца, што выкарыстанне матэрыялаў, апублікаваных у розных краінах, дапамагае развіваць крытычнае мысленне.

Ключавыя словы: англійская мова; інтэрнэт-крыніца; аўтэнтычны тэкст; міжнародная камунікацыя; адукацыя.

LINGUODIDACTIC POTENTIAL OF USE OF ENGLISH-LANGUAGE INTERNET SOURCES

R. M. Kliuchnyk

Alfred Nobel University

Dnipro, Ukraine

e-mail: nobelpolis@duan.edu.ua

The article is devoted to the peculiarities of learning English using the materials of English-language Internet sources. Attention is paid to the necessity of use of authentic materials from countries where English is not the official language. It is emphasized that the use of materials published in different countries helps develop critical thinking.

Keywords: English language; Internet source; authentic text; international communication; education.

Сучасную адукацыю немагчыма ўявіць без шырокага выкарыстання лічбавых тэхналогій. Успрыманне лічбавых дадзеных, якія перадаюцца праз інтэрнэт, – неабходная ўмова адукацыйнага працэсу. Нават найлепшыя падручнікі і дапаможнікі не могуць канкураваць з інтэрнэт-рэсурсамі, дадзеныя на якіх абнаўляюцца і дапаўняюцца штодзень.

Вывучэнне англійскай мовы (як і вывучэнне профільных дысцыплін на англійскай мове) не можа быць забяспечана толькі распрацоўкай адпаведнай праграмы і напісаннем падручніка ці дапаможніка. Выкарыстанне інтэрнэт-крыніц у гэтым кантэксце выконвае шэраг функцый.

1. Інфармацыйная. Вучні (студэнты) атрымліваюць новыя звесткі пра іншыя краіны ў рэжыме рэальнага часу. Пры вывучэнні замежнай мовы неабходна збіраць і апрацоўваць інфармацыю пра палітычныя, эканамічныя, сацыяльныя, тэхналагічныя змены ў краінах, мова якіх вывучаецца.

2. Лінгвадыдактычная. У аўтэнтчных тэкстах змяшчаецца лексіка, якую рэальна ўжываюць носьбіты мовы. Навіны, якія публікуюцца анлайн, змяшчаюць вялікую колькасць слоў і канструкцый, якія не ўжываюцца ў акадэмічных тэкстах.

3. Культурнага абмену. Англамоўныя інтэрнэт-рэсурсы не толькі дапамагаюць засвойваць англійскую мову *per se*, але і змяшчаюць шмат інфармацыі пра культуразнаўчыя і краіназнаўчыя рэаліі. Гэта ўзбагачае ўяўленне вучняў (студэнтаў) аб краінах свету, пашырае іх светапогляд і матывуе эфектыўна працягваць сваю навучальную дзейнасць. Напрыклад, такія рэсурсы дазваляюць зразумець асаблівасці камунікацыі, маўленчага этыкету ў розных краінах. Развіццё навыкаў міжкультурнай камунікацыі дапамагае знайсці не толькі тое, што адрознівае прадстаўнікоў розных культур, але і тое, што іх збліжае і аб'ядноўвае [1, с. 55].

З нашага пункту гледжання, найбольш распаўсюджаным сродкам масавай інфармацыі, даступным для шырокай аўдыторыі, з'яўляецца папулярная нацыянальная газета, якая мае інтэрнэт-версію [2, с. 206]. Газетны тэкст змяшчае вялікую колькасць сучаснай лексікі, фразеалагізмаў, адлюстроўваючы дынаміку развіцця мовы [3, с. 35].

Лінгвадыдактычны патэнцыял англамоўных выданняў вызначаецца асаблівасцямі газетнага стылю:

- эканоміяй моўных сродкаў, лаканічнасцю выкладу асноўных палажэнняў пры адначасовым захаванні інфармацыйнага кантэнту;
- выкарыстаннем грамадска-палітычнай, эканамічнай лексікі і фразеалогіі;
- выкарыстаннем своеасаблівых моўных стэрэатыпаў, клішэ;
- жанравай разнастайнасцю, плюралізмам стыляў (выкарыстоўваецца публіцыстычны стыль, але з элементамі мастацкага і навуковага) [4, с. 268].

У большасці публікацый навуковага і метадычнага характару асноўную ўвагу звяртаюць на крыніцы, выдадзеныя ў краінах, мова якіх вывучаецца. Падаецца лагічным, што пры вывучэнні нямецкай мовы выкарыстоўваюць, напрыклад, *Bild*, французскай – *Le Figaro*, іспанскай – *El País*. Адпаведна, англійскую мову мэтазгодна вывучаць, выкарыстоўваючы матэрыялы *The Times*, *The Guardian*, *The Washington Post* і г.д.

Але неабходна адзначыць, што роля англійскай як мовы міжнароднай камунікацыі, звязаная з яе пашырэннем у навуковай, тэхналагічнай, адукацыйнай, дыпламатычнай, культурнай сферах, абумовіла яе шырокае і рознабаковае ўжыванне ў краінах, дзе яна раней не была пашырана.

Англійская, побач з нацыянальнымі мовамі, з'яўляецца цяпер мовай сродкаў масавай інфармацыі ў розных краінах свету. Прыкладамі папулярных англамоўных выданняў з'яўляюцца *The Jerusalem Post* (Ізраіль), *Global Times* (Кітай), *The Hindu* (Індыя), *Helsinki Times* (Фінляндыя) і іншыя. Матэрыялы гэтых выданняў можна выкарыстоўваць у працэсе стварэння лексічных і граматычных практыкаванняў, што можна праілюстраваць на прыкладах, у якіх неабходна запоўніць пропускі.

1. *In response to the highly systematic, _____, and concealed cyberattacks launched by the CIA against China, it is important for domestic government agencies, scientific research institutions, industrial enterprises, and commercial organizations to quickly find out and deal with them immediately upon discovery, the report says* [5].

a) intelligent; b) intelligence; c) intellectual; d) interactive.

2. *Rydman, who until last summer represented the National Coalition, was nominated as the successor _____ by the party conference and parliamentary group of the Finns Party on Wednesday* [6].

a) anonymously; b) anonymous; c) unanimously; d) unanimous.

3. *The first reading of the _____ reasonableness standard bill began in the Knesset plenum on Monday evening* [7].

a) controversy; b) controversial; c) controvert; d) incontrovertible.

Правільныя адказы: 1) a; 2) c; 3) b.

Прыведзеныя вышэй прыклады ілюструюць мэтазгоднасць і эфектыўнасць выкарыстання англамоўных матэрыялаў, апублікаваных у краінах, дзе англійская мова не ўжываецца як афіцыйная (Кітай, Фінляндыя, Ізраіль). Можна выдзеліць шэраг фактараў, якія абумовілі сцверджанне аб неабходнасці выкарыстання аўтэнтчных матэрыялаў з такіх краін.

1. Незалежныя, суверэнныя краіны імкнуцца стварыць шматпалярны свет, у якім будзе існаваць плюралізм эканамічных сістэм і палітычных ідэалогій. Не апошняю ролю ў гэтых працэсах адыгрываюць Кітай, Індыя, Турцыя, краіны Афрыкі, Паўднёвай Амерыкі. Эканамічны патэнцыял гэтых краін ўжо немагчыма ігнараваць, як і палітычныя пазіцыі іх лідараў. Усё гэта адлюстроўваецца ў медыйным дыскурсе, які мы прапануем выкарыстоўваць.

2. Журналісты, блогеры, палітолагі, эканамісты і іншыя эксперты прапануюць розныя інтэрпрэтацыі з'яў і падзей. Даследаванне матэрыялаў толькі з Вялікабрытаніі і ЗША прывядзе да абмежавання нашых ведаў. Наадварот, матэрыялы медыя з іншых краін узбагачаюць светапогляд студэнтаў (вучняў). Напрыклад, калі амерыканскі дэпутат Н. Пэласі наведла Тайвань, гэты візіт быў высока адзначаны ў краінах

Захаду, але рэакцыя ў Кітаі была супрацьлеглай. У матэрыялах *Global Times* мы знайшлі такую інтэрпрэтацыю: *Pelosi's visit to Taiwan has nothing to do with democracy* [8].

3. Медыйны дыскурс кожнай краіны не можа ахапіць усе праблемы сучаснага свету. Культурознаўчыя і краіназнаўчыя рэаліі асобнай краіны можна даследаваць, звяртаючыся да навін, якія публікуюцца для нацыянальнай аўдыторыі. Напрыклад, індыйскія медыя, у прыватнасці, *The Hindu*, паведамлілі пра рэакцыю Кітая на сустрэчу Далай-ламы з прадстаўнікамі ЗША: *Xizang [Tibet] affairs are purely internal affairs of China and no external forces have the right to interfere* [9].

Замежныя выданні часта змяшчаюць інфармацыю пра геаграфічныя назвы, прынятыя ў той ці іншай краіне. У паўднёвакарэйскім выданні *The Korea Times* можна знайсці інфармацыю аб канфлікце паміж Японіяй і Паўднёвай Карэяй за кантроль над астравамі Ліянккур (англ. *Liancourt*). У англамоўным артыкуле падаюцца дзве назвы астравоў: *Dokdo* (карэйская) і *Takeshima* (японская): *The two nations have long been at loggerheads over the sovereignty of the group of islets called Takeshima in Japan and Dokdo in Korea* [10].

Лагічным падаецца і выкарыстанне аўтэнтычных тэкстаў з мэтай развіцця крытычнага мыслення. Агульнавядома, што медыя належаць дзяржавам, арганізацыям, карпарацыям, што ўплывае на рэдакцыйную палітыку. Неабходна ўлічваць, што любая крыніца (амерыканская, еўрапейская, кітайская) адлюстроўвае пэўны пункт гледжання, з якім не заўсёды пагаджаюцца іншыя ўдзельнікі міжнароднай камунікацыі.

Такім чынам, ёсць падставы сцвярджаць, што выкарыстанне англамоўных інтэрнэт-рэсурсаў дапамагае зрабіць працэс авалодання англійскай мовай больш эфектыўным і цікавым. Выкарыстанне матэрыялаў, апублікаваных у розных краінах, дае штуршок да развіцця крытычнага мыслення і іншых *soft skills*, патрэбных сучаснаму прафесіяналу.

Бібліяграфічныя спасылкі

1. Басава Г. І. Міжкультурная камунікацыя ў сучаснай інфармацыйнай прасторы і яе роля ў падрыхтоўцы спецыяліста // Труды БГТУ. 2019. Серія 4. № 2. С. 51–56.
2. Ключник Р. М. Соцыяльна-політычны дыскурс у контексті викладання англійскай мовы // Вісник Універсітэту імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і псіхалогія». Педагагічныя науки. 2021. № 2 (22). С. 201–211.
3. Волков А. Н. Использование газетных текстов на уроках английского языка // *Philology*. 2021. № 3 (33). С. 35–41.
4. Примина К. В. Стилистика газетных материалов британских таблоидных газет // Вопросы методики преподавания в вузе: ежегодный сборник. 2015. № 4 (18). С. 267–277.

5. Exclusive: New report unveils how CIA schemes color revolutions around the world [Electronic resource] // Global Times. Mode of access: <https://www.globaltimes.cn/page/202305/1290090.shtml> (date of access: 14.07.2023).
6. Purra apologises for past comments, Orpo assures government won't fall [Electronic resource] // Helsinki Times. Mode of access: <https://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/politics/23844-finns-party-selects-rydman-as-new-minister-of-economic-affairs.html> (date of access: 14.07.2023).
7. Israel's Knesset passes reasonableness standard bill in first reading [Electronic resource] // The Jerusalem Post. Mode of access: <https://www.jpost.com/israel-news/politics-and-diplomacy/article-749518> (date of access: 14.07.2023).
8. Some Facts About Pelosi's Visit to Taiwan [Electronic resource] // Global Times. Mode of access: <https://www.globaltimes.cn/page/202208/1273823.shtml> (date of access: 14.07.2023).
9. China protests Dalai Lama meeting with visiting U.S. officials [Electronic resource] // The Hindu. Mode of access: <https://www.thehindu.com/news/international/china-protests-dalai-lama-meeting-with-visiting-us-officials/article67063072.ece>. (date of access: 14.07.2023).
10. Japan protests over military drills on Dokdo islands [Electronic resource] // The Korea Times. Mode of access: https://www.koreatimes.co.kr/www/nation/2024/01/113_354522.html (date of access: 14.07.2023).